

Prosjektrapport Bøkenes kretsløp 2023-2024

Formål og resultat

«Bøkenes kretsløp» var et samarbeidsprosjekt mellom tre storbybibliotek: Bergen Offentlige Bibliotek, Stavanger bibliotek og Bærum bibliotek. Formålet var å utvikle ansattes kompetanse innen digital formidling med lengre format, og ta formidlingen *ut* av biblioteket for å imøtekomme lokalsamfunnet rundt bibliotekene. Det ble gjort i form av tre korte filmer som hadde som mål å utforske bibliotekenes rolle i dag, spesielt som en del av en større sammenheng. Episoden fra Bergen så nærmere på kretsløpet i den enkelte bokens reise fra Skrivekunstakademiet til forlag og til slutt til biblioteket; episoden fra Stavanger utforsket bøkenes liv på biblioteket og hvordan bøker blir klassikere, og episoden fra Bærum belyste biblioteket som møteplass. Episodene ble publisert på bibliotekenes egne Youtubekanaler, og har inntil videre seertall på 956 til sammen. Det har også blitt utført visningsarrangement på Bergen Offentlige Bibliotek, med debatt om hvordan man skaper god grobunn for sterke litteraturmiljø lokalt.

Gjennomføring av prosjektet

Under oppstart hadde vi månedlige digitale møter med idemyldring der vi diskuterte både hva respektive bibliotek ønsket å lære av prosjektet, og konkret hvordan filmene skulle produseres og se ut. Dette var også en fase for å kartlegge nøyaktig hvem og hvor mange ansatte som skulle være med i prosjektet, og den tekniske utførelsen. Tidlig i prosjektet var det spørsmål rundt utstyr og varierende grad av erfaring med klipping, lyd og annen teknisk utførelse. Det ble etter hvert bestemt at alle bibliotekene skulle stå for egen filming, klipp og lyd, og på den måten sikre at alle samarbeidspartnerne satt igjen med ny kompetanse, som var spesielt viktig når erfaringen ikke satt inne fra før. Filmene endte derfor opp med å se visuelt ulike ut, men det betydde at alle parter gikk inn med et mål om å lære. Samarbeidsfasen varte jevnt gjennom våren, og høsten ble en «gjennomføringsfase» der vi gikk hver for oss og laget filmene, og senere delte og formidlet dem. I den første fasen avtalte vi felles verktøy og gjorde oss kjent med dem, og dette gjorde gjennomføringsfasen mye smidigere.

Samarbeidet

Januar 2023

Første oppstartsmøte med introduksjon av prosjektet, kartlegging av samarbeidspartneres ønsker og behov, hva filmene skal brukes til og teknisk utførelse

Februar 2023

Møte med samarbeidspartnere, og dannelse av interne prosjektgrupper på bibliotekene. Første konkrete idemyldring fant sted, inkludert «historiene» hver film skulle formidle: bøkens opphav (Bergen), bøkens videre liv (Stavanger) og biblioteket i dag (Bærum). Vi avtalte også å konkretisere ideer og presentere mulige samarbeidspartnere til neste møte. Vi bestemte oss for å bruke Storyboard i Powerpoint som felles arbeidsverktøy, med mal fra tidligere NB-prosjekt «Filmatisk formidling». Samtaler om filming, samtykke og personvern ble også gjort på denne tiden, og samtykkeskjema delt.

Mars 2023

Innføring i Storyboard og presentasjon av konkrete innholdsplaner. Deling av eksempler til inspirasjon. Vi diskuterte også format og ønske om å kunne bruke kortere klipp fra filmene til sosiale medier. Vi bestemmer oss for å undersøke programvare som kan brukes til klipping før neste møte

April 2023

Presentasjon av ferdige Storyboard. Diskusjon om lengde på filmene, lander på 10-20 minutter. Avtaler å kontakte eksterne samtalepartnere og opprette avtaler til neste møte

Mai 2023

Vi organiserer klippekurs i Davinci Resolve. Storyboard og manus er skrevet. Bergen og Stavanger filmer det meste over en kort bestemt tidsperiode sommer/høst, mens Bærum filmer over tid og har allerede begynt å filme. Etter oppstartsperioden våren 2023 går vi «hver vår vei» for å jobbe med utførelsen av de individuelle filmene

Utførelse av prosjektet høsten 2024

- Presentasjon om prosjektet for studenter ved «Digital formidling», et etterutdanningskurs i digital formidlingskompetanse ved OsloMet
- Kontakt og avtale med samarbeidspartnere
- Gjennomføring av filming
- Klipping og etterarbeid
- Komponering av lydspor til Bergens film
- Formidlingsarrangement, visningsarrangement, debattarrangement om bøker og lokalsamfunn

Om samarbeidet

Det var nyttig og oppbyggende å utveksle ideer, arbeidsmetoder og verktøy gjennom prosjektet. Å ta for seg bibliotekets rolle i tre ulike lokalsamfunn belyste både hva vi har til felles, og lokale særpreg. Med varierende erfaring med digital formidling i lengre format i prosjektgruppen, ble det en mulighet til å dele ressurser og metoder. Frikjøp av personale gjorde det mulig å utvikle nye ferdigheter. Det var et bevisst valg at teknisk utførelse og klipp skulle skje på respektive bibliotek for å skape ny erfaring og kompetanse, men et mulig forbedringspotensial i samarbeidet ville vært å jobbe tettere i utførelsesfasen for å utbygge en felles visuell profil gjennom samarbeid mellom klipperne, og det er en innsikt vi vil ta med videre.

Måloppnåelse

De opprinnelige tiltaksmålene var følgende:

- Fornye bibliotekets rolle som litteraturformidler ved å ta formidlingen ut av biblioteket og inn i lokalsamfunnet
- Utforske hvordan litteraturen lever i nærområdet og de ulike måtene bøker blir brukt, og ved dette aktivere nye målgrupper
- Belyse bibliotekets rolle, relevans og potensial som kulturell arena, og formidle samlingen som del av et større nettverk av litteraturopplevelser
- Utveksle og forsterke digital formidlingskompetanse både internt og gjennom samarbeid med andre storbybibliotek

Vi opplever høy måloppnåelse på flere av punktene, spesielt målet om å ta formidlingen ut av selve biblioteket. Det var spesielt god respons fra aktørene vi samarbeidet med for at vi tok initiativ. Vi fikk god respons på måten prosjektet tilrettela for muligheten til å samles i felles rom. «Bøkenes kretsløp» viste oss at vi kan styrke dialog og erfaringsutveksling i lokalsamfunnet, også i den vanlige driften. Utveksling og styrking av digital formidlingskompetanse internt og gjennom samarbeid var et helt tydelig resultat, alle parter fikk nye erfaringer og større ambisjoner om hva som faktisk er mulig å gjennomføre.

Målgruppe

Målgruppen for filmene er borgere som ikke nødvendigvis vet hva de kan få ut av sitt lokale bibliotek, eller som ikke kjenner til bibliotekets relevans i en større sammenheng. Spesielt for de som ikke bruker biblioteket allerede, håper vi at filmene kan vise at bibliotekene er dynamiske deler av lokalsamfunnet som er inkluderende, oppsøkende,

og åpne for alle. Filmene viser også fram hvordan bibliotekene finnes *utenfor* de fysiske byggene med lesekosker, «syklotek» og samarbeid med andre aktører i litteraturfeltet.

Bruk av midler

Alle midler ble brukt til frikjøp av personale for prosjektledelse, møtevirksomhet, manusskriving, utvikling av storyboard, klippekurs, filming, klipping, formidling på kamera, lydteknikk og mer. Revisorkontroll på prosjektets økonomi blir utført som del av revisjonen av Bergen Offentlige Biblioteks ordinære årsregnskap. Følgende ansatte jobbet med «Bøkenes kretsløp»:

Bergen Offentlige Bibliotek:

Hanne Rømsing Sæverås
Therese Pedersen
Robin Van De Walle
Johnny Holmvåg
Marie Amdam
Bjarte Hundvin

Sølvberget Bibliotek og Kulturhus:

Tomas Gustafsson
Hannah Erslund
Åsmund Aadnøy

Bærum bibliotek

Monica Blegvad
Jo Scharning
Lars Petter Sveen
Erik Silkoset
Marianne Tollefsen Bakken
Elizabeth Stavset Laheld

Det ble opprettet en styregruppe som avgjorde fordeling av midlene, bestående av Kjersti Eide Hatland, avdelingsleder Bergen Offentlige Bibliotek, Espen Røsbak avdelingsleder Sølvberget, og Elizabeth Stavseth Laheld, avdelingsleder på Bærum bibliotek.

Videreføring

Det er helt klart at prosjektet har styrket våre evner innen formidling på videoer i lengre format. Å bygge forbindelser mellom biblioteket og andre litterære aktører lokalt styrker bibliotekets synlighet og tilgjengelighet, og forbindelsene som ble dannet i regi av prosjektet vil bygges videre på i andre sammenhenger. Digital formidling er noe de aller fleste bibliotek bør forholde seg til, og Bøkenes kretsløp har vært en spennende arena for å oppdage hvor mye man kan få til i lengre format med relativt enkle verktøy.